

Oriënteren zwaluwen zich onder meer étappegewijs ?

In ons dorp (Biezelinghe, Zuid-Beveland) bevindt zich vlak bij mijn huis een boerderij, die gelegen is tussen een zéér hoge lindeboom en de kerktoren. Speciaal de bedoelde boerderij is een verzamel- (en pleister)plaats voor de vele zwaluwen, (vnl. *boerenzwaluwen*) die in de herfst ons dorp passeren.

Nadat een vogelkenner mij had meegedeeld, dat naar zijn mening bepaalde hooggelegen gebouwen *onder meer* dienen als oriëntatiepunten, die op de trek worden „gememoriseerd”, heb ik elk jaar op het wegtrekken van de zwaluwen getet.

Daarbij viel mij op, dat de sterk verschillende aantallen zwaluwen die op (en om) deze boerderij vertoeven de suggestie wekken, dat zich daar telkens andere groepen enige tijd ophouden; er zijn ook dagen, dat men er nauwelijks een zwaluw ziet.

Dit voorjaar (1956) zag ik mijn eerste zwaluw ¹⁾ op 12/4 te ± 15.— uur, daarna precies 16.— uur in haastig passeren om tijdig op een vergadering te zijn, zag ik ± 30 zwaluwen onder veel misbaar boven de gemelde boerderij rondvliegen. Het was de eerste maal, dat ik een dergelijke groep op de thuiSTrek hier zag pleisteren. De volgende dag waren ze alle verdwenen, iemand zag in een andere hoek van het dorp 3 zwaluwen, die op 14/4 echter ook weer waren verdwenen.

Ik acht deze waarneming merkwaardig, omdat:

1⁰ de gemelde boerderij deel uitmaakt van een huizenrij, die ± in één lijn ligt met toren en hoge boom, terwijl vlakbij twee andere zeer grote boerenschuren liggen, waarvoor de zwaluwen nagenoeg géén interesse schijnen te hebben.

2⁰ de waargenomen voorjaarsgroep kennelijk niet bezig was met „rusten”, maar steeds kringen beschreef om de boerderij. Er schijnt dus m.i. in de handelingen van deze zwaluwen een aanwijzing te liggen, dat inderdaad *onder andere factoren* op de trek „bakens” een rol spreken. Mogelijk zou het nuttig zijn voor een bepaald streekgedeelte eens dergelijke opvallende pleister- en verzamelplaatsen in kaart te brengen.

B. J. J. R. Walrecht

1) De eerste zwaluwmelding, die ik ontving was van 8/4 — Hontenisse, de tweede van 11/4 — Nieuwvliet.

